

Salih Maçın¹, Sümeyye Başer², Duygu Fındık³

DOI: 10.17942/sted.587577

Geliş/Received : 05.07.2019
Kabul/Accepted : 01.02.2020

Öz

Giriş-Amaç: Öğrenci Değişim Programları, farklı kültürlerle iletişim becerisini ve bilgi aktarımını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu çalışmada Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin değişim programları ile ilgili bilgi düzeylerinin araştırılması amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Çalışmada Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin öğrenci değişim programları ile ilgili bilgi düzeylerini araştırmak için 17 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır.

Bulgular: Çalışmaya 89'u 1. sınıf, 103'ü 2. sınıf, 201'i 3. sınıf ve 82'si 4. sınıf olmak üzere toplam 475 öğrenci katılmıştır. Analizlerde 387 öğrenci Erasmus programından yararlanmayı düşündüğünü belirtmiştir. Bu program ile en çok 274 öğrenci Almanya'ya gitmek isterken ikinci sırada 254 öğrenci İngiltere'ye gitmek istediğini belirtmiştir. Nedenleri sorulduğunda, 186 öğrenci mesleki kariyerlerine katkı için, 134 öğrenci ise yeni bir dil öğrenmek için cevabını vermiştir. Öğrenciler konu ile ilgili seminerler düzenlenmesini ve kontenjanların artırılmasını talep etmişlerdir.

Tartışma-Sonuç: Elde edilen bulgulara göre, öğrenciler kariyer gelişimlerine katkı sağlamak, yeni bir dil öğrenmek ve farklı kültürlerle tanışmak amacıyla değişim programlarına olumlu yaklaşmaktadırlar.

Anahtar sözcükler: Eğitim, Dil gelişimi, Kültürel etkileşim, Tıp fakültesi

Abstract

Introduction-Objective: Student Exchange Programs aim to provide the ability to communicate and knowledge transfer between different cultures. In this study, it was purposed to investigate the knowledge levels among the students of Selcuk University Faculty of Medicine about exchange programs.

Material-Method: In this study, a questionnaire consisting of 17 questions was administered to investigate the knowledge levels of Selcuk University Faculty of Medicine students about student exchange programs.

Findings: A total of 475 students, (89 in 1st grade, 103 in 2nd grade, 201 in 3rd grade and 82 in 4th grade) participated in the study. In the analyses, 387 students stated that they planned to benefit from the Erasmus program. Under this program, the students wanted to go primarily to Germany (274 students), while the United Kingdom was in the second place, with 254 students. When asked about their reasons, 186 students stated that this program might contribute to their professional careers and 134 students aimed to learn a new language. The students requested that seminars on this topic should be organised and quotas should be increased.

Discussion-Conclusion: According to the findings obtained, students approach exchange programs positively to contribute their career development, learn a new language and familiarize with different cultures.

Key words: Education, Improvement of language skills, Cultural interaction, Faculty of medicine

1 Dr. Öğr. Üyesi, Selçuk Ü. Tıp Fak. Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarı, Konya (Orcid No: 0000-0002-9202-4047)

2 Yüksek Lisan Öğr.; Selçuk Ü. Tıp Fak. Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarı, Konya (Orcid No: 0000-0003-2391-8191)

3 Prof. Dr.; Selçuk Ü. Tıp Fak. Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarı, Konya (Orcid No: 0000-0002-0342-0364)

Giriş

Öğrenci Değişim Programları, eğitimde fırsat eşitliğini yaygınlaştırırken eğitimin niteliğini yükseltmeyi, bunları gerçekleştirirken çok kültürlülüğe önem vermeyi, ırkçılığa karşı mücadele etmeyi amaçlayarak farklı kültürler ve yaşam biçimlerine karşı saygılı yaklaşabilmeyi, ortak değerleri geliştirmeyi ve korumayı, karşılıklı bilgi aktarımını sağlamayı amaçlamaktadır (1).

Bu kapsamda Avrupa Birliği ülkelerinde eğitim politikalarının yaygınlaşması ve gelişmesi için birçok birim kurulmuştur. Bu birimler; Sokrates, Leonardo, Erasmus, Lingua, Grundtvig, Youth, Comenius, Minerva vb. olup; yükseköğretimi ilgilendiren birim ise Erasmus olmuştur. Adını Hollandalı felsefeci olan Desiderius Erasmus'tan alan programın amacı, Avrupa'daki eğitim kurumları arasındaki eğitim işbirliğinin geliştirilerek üniversiteden mezun ya da okumakta olan öğrencilerin işgücü piyasasında istihdam edilebilmelerini sağlamak amacı ile iş dünyası ile yükseköğretim kurumları arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır (2).

Günümüzde Erasmus'un en baskın çalışmaları öğrenci ve öğretim elemanlarının değişimidir. Yükseköğretim kurumları karşılıklı protokoller imzalayarak çift taraflı değişimler esas alınarak belirli bir kontenjan dâhilinde bu fırsatlardan faydalanmaktadırlar. Ayrıca bu program çeşitli disiplinlere de açıktır (3). Her ne kadar ülkelerin eğitim sistemleri farklılık arz etse de disiplinler arası intibaklarda sorunlar minimize edilmektedir. Bu nedenle üniversiteler öğretimde kaliteyi iyileştirmeye, hareketlilik etkinliğinde bulunan öğrenci sayısını artırmaya ve kurumlarını uluslararası alanda görünür kılmaya çalışmaktadırlar (4).

Erasmus öğrenci öğrenim hareketliliği alanında yapılan araştırmalarda programın yabancı dil öğrenme, yurt dışında eğitim görme, önyargılarla mücadele etme ve kültürlere saygı gösterme gibi konularda bireylere fırsatlar sunduğu belirlenmiştir (5). Ayrıca Erasmus programının farklı amaçları arasında Avrupa'da yükseköğretimin kalitesini artırarak eğitim ve öğretim ortamında yer alan iyi ve kaliteli örneklerin Avrupa'nın tamamına yayılması da bulunmaktadır (6).

Erasmus değişim programının hareketlilik süresi en az üç en çok 12 aydır. Erasmus değişim programı kapsamında yer alan alt programlar ve özellikleri aşağıdaki gibidir.

- Okul eğitim programı: Okul ve okul personelleri arasında işbirliğini sağlamak ve eğitimin kalitesini artırmayı amaçlamaktadır. Özel ve kamu okullarında çalışan ya da eğitime devam eden öğretmen, okul yöneticisi ve öğrencileri kapsamaktadır.

- Yükseköğretim programı: Yükseköğretimin kalitesini artırmayı, yükseköğretim kurumları birbirleri ile ve sektörlerle işbirliğini artırmayı amaçlamaktadır. Yükseköğretim kurumu çalışanlarını ve öğrencilerini kapsamaktadır.

- Mesleki eğitim programı: Mesleki eğitim görenlerin istihdamını ve becerilerini artırmayı ve mesleki eğitim programlarının kalite güvencesini sağlamayı amaçlamaktadır. Mesleki eğitim veren kurum ve kuruluşların çalışanlarını ve öğrencilerini kapsamaktadır.

- Yetişkin eğitimi programı: Yetişkinlerde okuma yazma, sayısal ve dijital becerileri gibi temel becerileri geliştirmeyi amaçlamaktadır. Yetişkin eğitiminden sorumlu öğretmenleri ve personel ile öğrencilerini kapsamaktadır.

- Gençlik eğitimi programı: Gençlerin spor ve kültürel alanlarda gelişimi sağlamayı amaçlamaktadır. Gençlik alanında çalışan personel ve vatandaşları kapsamaktadır (7).

Bu programlar kapsamında Erasmus Avrupa Birliği ülkeleri ile aday ülkelerdeki yükseköğretim kurumlarının işbirliğini teşvik ederek, üniversiteler arası eğitimde kalitenin artırılmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Mevlana Değişim Programı diğer değişim programlarından farklı olarak, hiçbir coğrafi bölge ayrımı olmaksızın dünyadaki tüm yükseköğretim kurumlarını kapsamaktadır. Yurt içindeki yükseköğretim kurumları ile yurt dışındaki yükseköğretim kurumları arasında öğrenci ve öğretim elemanı değişim sağlayan bir programdır. Türkiye'ye gelen öğrencilere burs ve öğretim üyelerine maddi destek sağlamaktadır. Mevlana programının finansmanı YÖK tarafından sağlanmaktadır. Öğrencilerin hareketlilik süreleri en az bir, en fazla iki yarıyıldır. Öğretim elemanlarının hareketlilik süreleri bir eğitim öğretim yılı içinde en az bir hafta en fazla üç ay ile sınırlıdır (8). Bu programın finansmanın YÖK tarafından sağlanması uzun vade

finansman sorunu yaşanabileceği iddia edilmektedir (9).

Farabi Değişim Programı ise yurt içinde üniversite ve yüksek teknoloji enstitüleri bünyesinde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde eğitim-öğretim yapan yükseköğretim kurumları arasında öğrenci ve öğretim üyesi değişimleri kolayca yürütülmektedir. Yurt içi yükseköğretim programları arasında öğrenci ve öğretim elemanları kapsayan bir hareketlilik programıdır. Farabi değişim programının hareketlilik süresi en az bir en çok iki yarıyıldır (10).

Bu programlar öğrencilerde bağımsız olma, bireysel gelişim, özgüven geliştirme, kişilerarası ilişkiler açısından iletişim becerileri kazanma, sağlık sistemlerini inceleme ve karşılaştırma, kültürlerarası bakım becerileri geliştirme, yeni bir dil öğrenme, güzel dostluklar kurma gibi pek çok olumlu yararlılıklar sağlamaktadır (11,12). Bu bilgiler doğrultusunda Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin öğrenci değişim programları ile ilgili bilgi düzeylerinin araştırılmasına yönelik bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

Gereç ve Yöntem

Bu çalışmada Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi 1., 2., 3. ve 4. sınıf olmak üzere toplam 475 (230'si (%48,4) erkek, 245'ü (%51,6) kadın) öğrenciyi öğrenci değişim programları ile ilgili bilgi düzeylerini araştırmak için 17 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Çalışmanın yapıldığı eğitim öğretim yılında (2018-2019) ilk dört sınıfta öğrenim gören toplam öğrenci sayısı 690'dır.

Tablo 1. Ankete katılan öğrencilerin yabancı dil seviyesi

Yabancı dil seviyesi	Kişi sayısı (n)	%
Kötü	99	20,8
Orta	261	54,9
İyi	77	16,2
Çok İyi	38	8,0

Tablo 2. Ankete katılan öğrencilerin yabancı dil seviyesi

Erasmus değişim programının duyulduğu kaynak	Kişi Sayısı (n)	%
Arkadaş	286	60,2
Selçuk üniversitesi öğrenci topluluğu	85	17,9
Web sitesi	81	17,1
Erasmus koordinatörlüğü	61	12,8
Diğer	102	21,5

Çalışmamızda 690 öğrencinin 475'i (%68,8) çalışmaya dahil edilmiştir. Tıp Fakültesi 5. ve 6. Sınıf öğrencilerine erişimde güçlük çekilmesinden dolayı (staj eğitimi, nöbet vb.) ve değişim programlarından çoğunlukla 5. ve 6. Sınıfta yararlandıkları için dâhil edilmemiştir. Öğrencilere çalışmanın amacı anlatılmış ve anket formları dağıtılmıştır. Bu anket ile öğrencilerin cinsiyet, yaş, sınıf, mezun oldukları lise, anne-baba eğitim düzeyi, yabancı dil seviyesi gibi sosyo-demografik özellikleri sorulmuştur. Ayrıca yurt dışına çıkıp çıkmadıkları, öğrenci değişim programlarından yararlanmak isteyip istemedikleri, öğrenci değişim programlarını nereden duydukları, hangi ülke ya da üniversiteye gitmek istedikleri, bu üniversiteyi seçme nedenleri, öğrenci değişim programları koordinatörlüğü tarafından yapılan bilgilendirmenin yeterli olup olmadığı ve koordinatörlük tarafından seminer verilip verilmemesi ile ilgili sorular sorularak değerlendirilmiştir. Ayrıca anketin sonunda yer alan öğrenci görüşleri de ele alınmıştır.

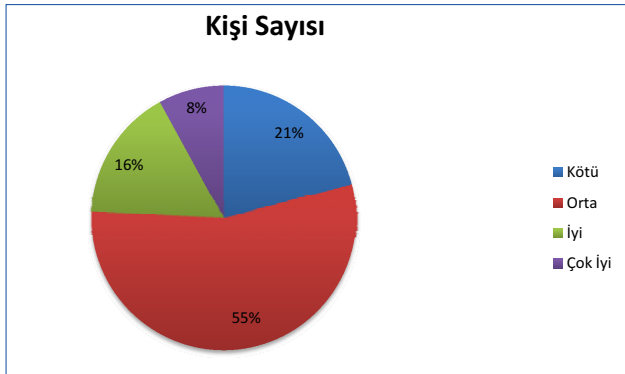
Bulgular

Çalışmaya 89'u (%18,7) 1. sınıf, 103'ü (%21,7) 2.sınıf, 201'i (%42,3) 3.sınıf ve 82'si (%17,2) 4. sınıf olmak üzere toplam 475 (230'si (%48,4) erkek, 245'ü (%51,6) kadın) öğrenci katılmıştır.

Ankete katılan kişilerin anne baba eğitim düzeyleri incelendiğinde; ebeveynlerden 9 (%0,9) kişinin okuryazar olmadığı, 192 (%20,2) kişinin ilkökul mezunu, 150 (%15,8) kişinin ortaokul mezunu, 230 (%24,2) kişinin lise mezunu, 336 (%35,4) kişinin lisans mezunu ve 33 (%3,5) kişinin yüksek lisans - doktora mezunu olduğu saptanmıştır.

Üniversiteye girmeden önce 204 (%42,9) öğrenci Fen Lisesi'nden, 192 (%40,4) öğrenci Anadolu Lisesi'nden, 10 (%2,1) öğrenci İmam Hatip Lisesi'nden, 34 (%7,2) öğrenci Özel Liseden ve 35 (%7,4) öğrenci diğer liselerden eğitim almıştır. Öğrencilerin yabancı dil seviyesine bakıldığında;

99 (%20,8) öğrenci yabancı dil seviyesinin kötü olduğunu, 261 (%54,9) öğrenci orta seviyede olduğunu, 77 (%16,2) iyi seviyede olduğunu ve 35 öğrenci (%8,0) çok iyi seviyede olduğunu belirtmiştir (Şekil 1), (Tablo1).

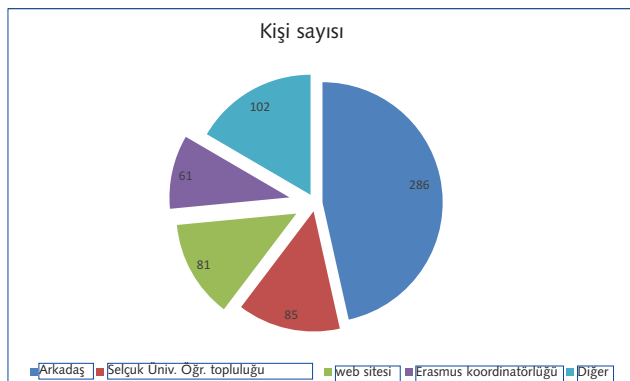

Şekil 1. Ankete katılan öğrencilerin yabancı dil seviyesi

Çalışmada 119 öğrenci (%25,1) daha önce yurt dışına çıktığını, 356 öğrenci (%74,9) yurt dışına hiç çıkmadığını belirtmiştir. 387 öğrenci (%81,5) öğrenci Erasmus değişim programından yararlanmayı düşündüğünü, 88 öğrenci (%18,5) ise yararlanmayı düşünmediğini belirtmiştir.

Erasmus değişim programını 286 (%60,2) öğrenci arkadaşından, 85 (%17,9) öğrenci Selçuk Üniversitesi Öğrenci Topluluğundan, 81 (%17,1) öğrenci web sitesinden, 61 (%12,8) öğrenci Erasmus koordinatörlüğünden ve 102 (%21,5) öğrenci diğer kaynaklardan duyduğunu belirtmişlerdir (Şekil 2), (Tablo 2).

Erasmus değişim programı ile 274 öğrenci (%57,7) Almanya'ya, 254 öğrenci (%53,5) İngiltere'ye, 134 öğrenci (28,2) İspanya'ya, 84 öğrenci (%17,7) Hollanda'ya, 195 öğrenci (%41,1) İtalya'ya, 128 öğrenci (%26,9) İsveç'e,

Şekil 2. Erasmus değişim programının duyulduğu kaynak ve kişi sayısı

117 öğrenci (%24,6) Fransa'ya, 62 öğrenci (%13,1) Polonya'ya, 73 öğrenci (%15,4) Danimarka'ya, 88 öğrenci (%18,5) Finlandiya'ya ve 92 öğrenci ise (%19,3) diğer ülkelere gitmek istediğini belirtmiştir (Şekil 3), (Tablo 3).

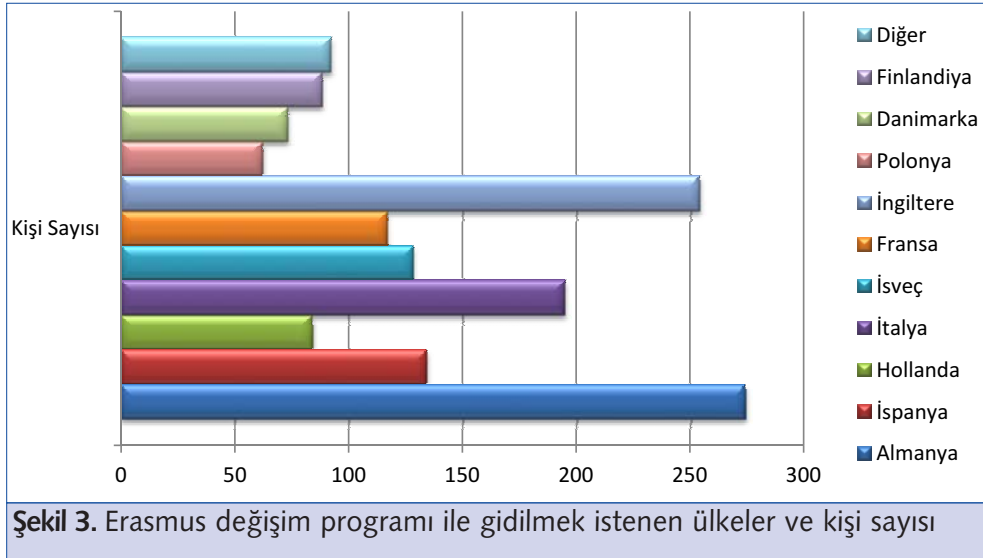
Öğrencilere bu ülkelere gitmek isteme nedenleri sorulduğunda ise 186 öğrenci (%39,1) kariyer gelişimine pozitif katkı sağlamak, 134 öğrenci (%28,1) yeni bir dil öğrenmek/dil yeteneklerini geliştirmek, 79 öğrenci (%16,4) akademik program uygunluğu, 123 öğrenci (%25,9) kişisel gelişim, 134 öğrenci (%28,2) yeni bir kültürde yaşam deneyimi kazanma cevabını vermiştir (Şekil 4), (Tablo 4).

Tablo 3. Erasmus değişim programı ile gidilmek istenen ülkeler ve kişi sayısı

Ülkeler	Kişi sayısı (n)	%
Almanya	274	57,7
İspanya	134	28,2
Hollanda	84	17,7
İtalya	195	41,1
İsveç	128	26,9
Fransa	117	24,6
İngiltere	254	53,5
Polonya	62	13,1
Danimarka	73	15,4
Finlandiya	88	18,5
Diğer	92	19,3

Öğrencilere gittikleri ülkede almak istedikleri eğitim dili sorulduğunda; 390 öğrenci (%82,1) İngilizce, 77 öğrenci (%16,2) Almanca, 42 öğrenci (%8,8) İtalyanca, 37 öğrenci (%7,8) İspanyolca, 27 öğrenci (%5,7) Rusça ve 23 öğrenci (%4,9) diğer cevabını vermiştir (Şekil 5), (Tablo 5).

Mevlana-Farabi değişim programları için sorulan sorularda ise 318 öğrenci (%65,4) bu programlardan yararlanmak istediğini; 157 öğrenci (%34,6) yararlanmak istemediğini belirtmiştir. Mevlana-Farabi değişim programını 266 (%56,0) öğrenci arkadaşından 63 (%13,3) öğrenci Selçuk Üniversitesi Öğrenci Topluluğundan, 70 (%14,7) öğrenci web sitesinden, 32 (%6,7) öğrenci Mevlana-Farabi koordinatörlüğünden ve 84 (%17,7) öğrenci diğer kaynaklardan duyduğunu belirtmiştir (Şekil 6), (Tablo 6).

Şekil 3. Erasmus değişim programı ile gidilmek istenen ülkeler ve kişi sayısı

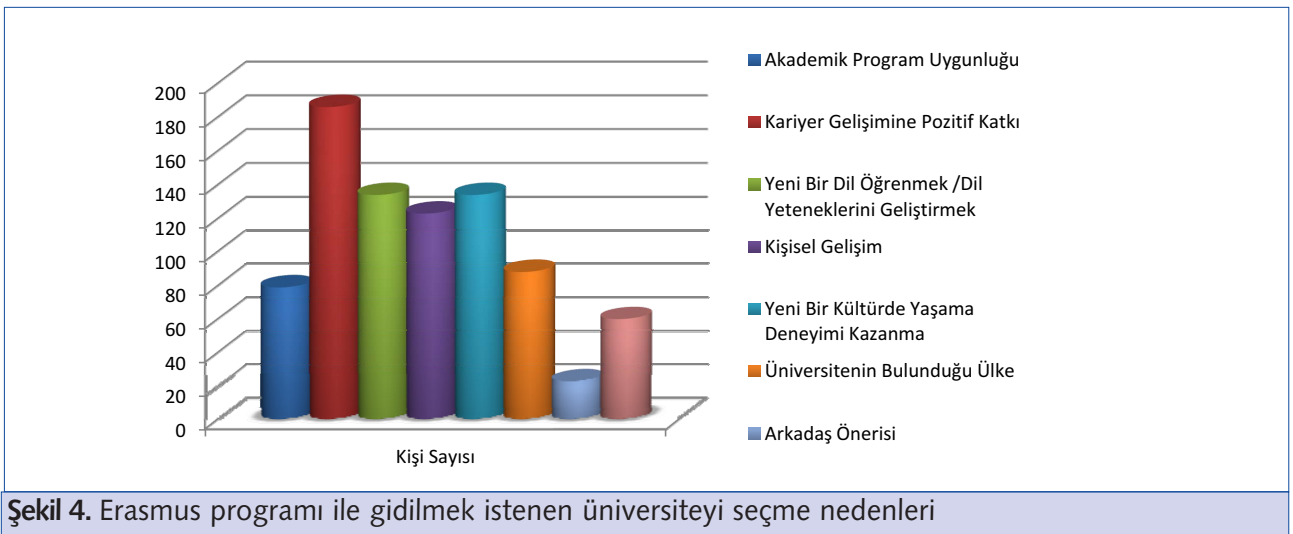
Tablo 4. Erasmus programı ile gidilmek istenen üniversiteyi seçme nedenleri

Seçme nedeni	Kişi sayısı (n)	%
Akademik program uygunluğu	79	16,4
Kariyer gelişimine pozitif katkı	186	39,1
Yeni bir dil öğrenmek /Dil Yeteneklerini geliştirmek	134	28,1
Kişisel gelişim	123	25,9
Yeni bir kültürde yaşama deneyimi kazanma	134	28,2

Tablo 5. Erasmus programı ile gidilen ülkede alınmak istenen eğitim dili

Eğitim Dili	Kişi Sayısı(n)	%
İngilizce	390	82,1
Almanca	77	16,2
İtalyanca	42	8,8
İspanyolca	37	7,8
Rusça	27	5,7
Diğer	23	4,9

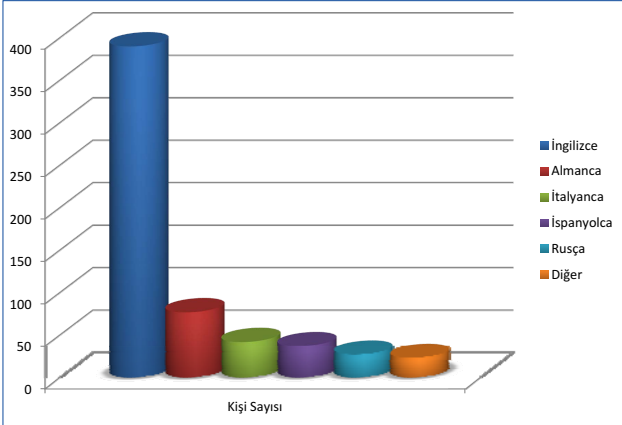
Mevlana - Farabi değişim programlarını 266 öğrenci (%56,0) arkadaşından, 70 öğrenci (%14,7) web sitesinden belirtmiştir. Program kapsamında 227 öğrenci (%47,8) İstanbul Üniversitesi'ne, 165 öğrenci (%34,7) Hacettepe Üniversitesi'ne, 116 öğrenci (%24,4) Ege Üniversitesi'ne, 71 öğrenci (%14,9) Gazi Üniversitesi'ne, 62 öğrenci (%13,1) Ankara Üniversitesi'ne gitmek istediğini belirtmiştir (Şekil 7), (Tablo 7).

Şekil 4. Erasmus programı ile gidilmek istenen üniversiteyi seçme nedenleri

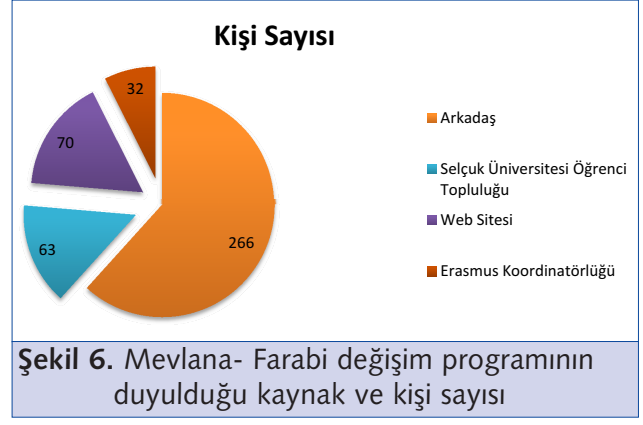
Tablo 6. Mevlana- Farabi değişim programının duyulduğu kaynak ve kişi sayısı

Mevlana- Farabi değişim programının duyulduğu kaynak	Kişi Sayısı (n)	%
Arkadaş	266	56,0
Selçuk Üniversitesi Öğrenci Topluluğu	63	13,3
Web Sitesi	70	14,7
Erasmus Koordinatörlüğü	32	6,7
Diğer	84	17,7

şekil 5. Erasmus programı ile gidilen ülkede alınmak istenen eğitim dili

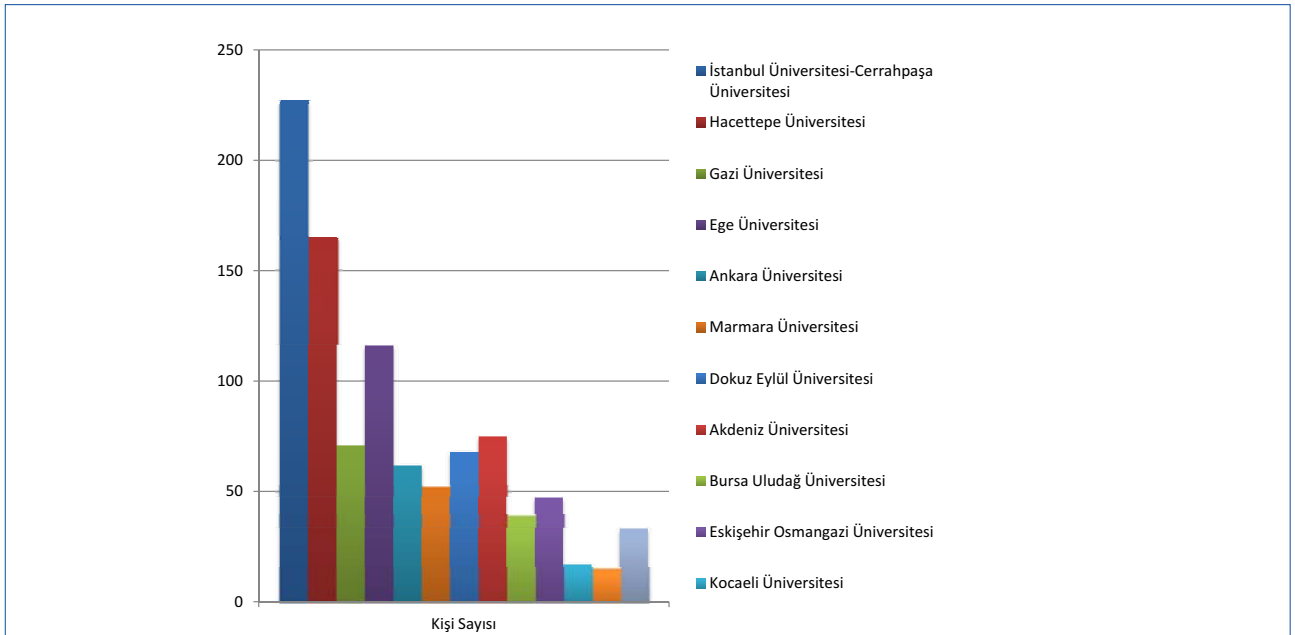
Öğrencilere bu üniversitelere gitme nedenleri sorulduğunda ise 220 öğrenci (%46,3) üniversitenin ünü, 32 öğrenci (%6,7) eğitim dili, 228 öğrenci (%48,0) üniversitenin bulunduğu şehir, 67 öğrenci (%14,1) sunulan dersler, 30 öğrenci (%6,3) arkadaş önerisi, 22 öğrenci

şekil 6. Mevlana- Farabi değişim programının duyulduğu kaynak ve kişi sayısı

(%4,6) yaşam masrafı düşüklüğü ve 13 öğrenci (%2,7) alınacak derslerin ECTS kredilerinin tanınabilir olması cevabını vermiştir (şekil 8), (Tablo 8).

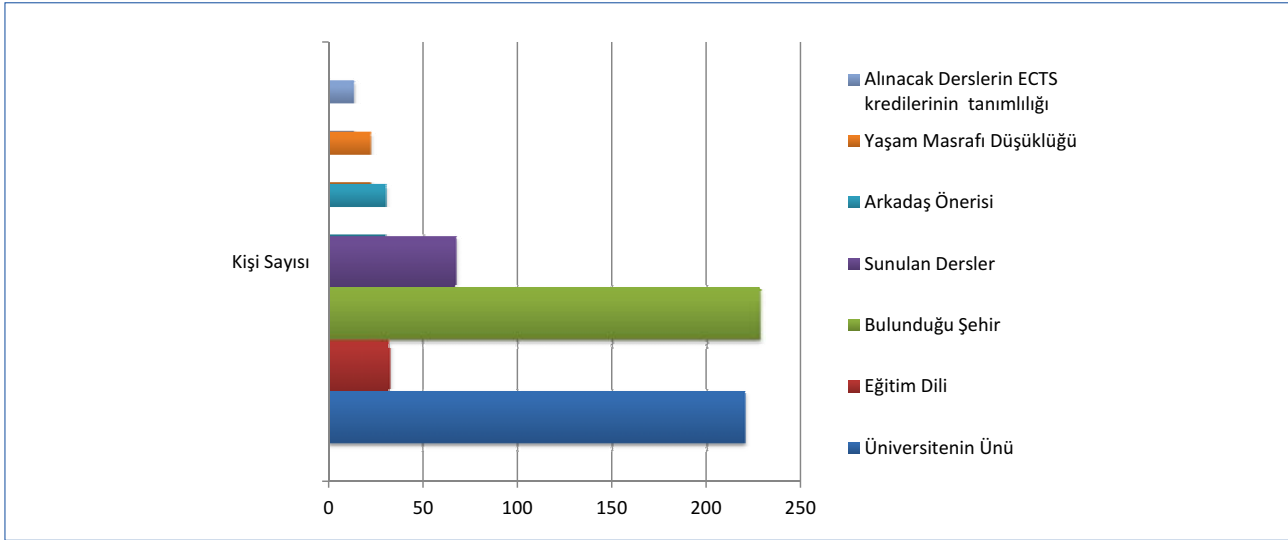
Anket sonunda yer alan öğrenci görüşleri kısmında ise öğrenciler konu ile ilgili seminer ile bilgilendirme yapılmasını ve kontenjanların artırılmasını istemiştir.

şekil 7. Mevlana - Farabi değişim programı ile gidilmek istenen üniversite

Tablo 8. Mevlana-Farabi değişim programı kapsamında düşünölen üniversiteyi seçme nedeni

Seçme Nedeni	Kişi Sayısı(n)	%
Üniversitenin Ünü	220	46,3
Eğitim Dili	32	6,7
Bulunduğu Şehir	228	48,0
Sunulan Dersler	67	14,1
Arkadaş Önerisi	30	6,3
Yaşam Masrafı Düşüklüğu	22	4,6
Alınacak Derslerin ECTS kredilerinin tanımlılığı	13	2,7

Şekil 8. Mevlana-Farabi değişim programı kapsamında düşünölen üniversiteyi seçme nedeni

Tartışma ve Sonuç

Öğrenci değişim programları öğrencilerin alışık oldukları çevreden çıkıp başka bir çevrede yaşamayı, başka kültürlerden insanlarla iletişim kurmayı öğretir. Böylelikle başkalarına ve farklılıklara karşı daha anlayışlı olarak, daha barışçıl bir dünyanın temellerini oluşturmaya da katkı sağlamaktadır. Bu tarz programlara katılan öğrencilerin özgüvenleri ve yabancı dilleri gelişmektedir.

Romanya "Luliu Hatieganu" Cluj-Napoca, Üniversitesi, Tıp ve Eczacılık Fakültesinde okuyan 957 öğrenciye 2013-2014-2015 yılları arasında uygulanan bir 19 soruluk anket çalışmasında; Çalışmaya katılan öğrencilerden %21,7'si Erasmus değişim programına katılmak istemişlerdir (13). Çalışmamızda Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi (1. 2. 3. ve 4. Sınıf öğrencileri) 475 öğrenciden 387'si (%81,5) Erasmus değişim programından faydalanmak istediğini belirtmiştir.

Erasmus öğrenci değişim programı üzerine yöneltilen sorularda öğrenciler yabancı dil seviyelerinin kötü ve orta seviyede olduğunu belirtmiştir. Yabancı dil seviyelerinin yetersiz olması yurt dışında eğitim alma konusunda endişe uyandırmaktadır ve eğitim dili olarak anlamlı çoğunluk İngilizce eğitim almak istemektedir.

Erasmus değişim programı ile en çok (%57,7) öğrenci Almanya'ya, (%53,5) İngiltere'ye ve en az (%13,1) öğrenci Polonya'ya, (%15,4) öğrenci Danimarka'ya gitmek istediğini belirtmiştir. Öğrenciler kariyer gelişimine pozitif katkı sağlamak, yeni bir dil öğrenmek/dil yeteneklerini geliştirmek, akademik program uygunluğu, kişisel gelişim, yeni bir kültürde yaşam deneyimi kazanmak için yurt dışına çıkmak istemektedirler.

Erasmus değişim programı ile yurtdışına çıkan öğrencilerden alınan görüşler doğrultusunda yabancı dilin çok önemli olduğunu ve dil açısından karşılaştıkları zorluklar ile mücadele

edebilme yetkinliği kazandıklarını belirtmişlerdir. Türk öğretmen adaylarının öğrenci değişim programları kapsamında kültürlerarası deneyimlerinde karşılaştıkları sorunları ele alan bir çalışma da öğretmen adaylarının kültürlerarası deneyimleri sonucunda kendi ve başkasının kültürüne ilişkin algısında olumlu gelişmeler olduğu, öğretmen adaylarının farklı bir kültürel ortamda dil, kültür ve önyargı konularında karşılaşılabilecek sorunları bizzat kültürlerarası bir deneyimle yaşamaları ve bu sorunlarla mücadele etme yollarının neler olabileceğini görmüş oldukları ifade edilmiştir (14).

Mevlana - Farabi değişim programları üzerine yöneltilen sorularda öğrenciler en çok İstanbul Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Ege Üniversitesi'ne gitmek istediğini belirtmiştir. Gitme nedenleri sorulduğunda üniversitenin ünü, eğitim dili, üniversitenin bulunduğu şehir, sunulan dersler, arkadaş önerisi, yaşam masrafı düşüklüğü ve alınacak derslerin ECTS kredilerinin tanınabilir olmasının önemli ölçütler olduğunu ifade ederken buna paralel olarak, Farabi öğrencilerine göre Anadolu Üniversitesi'nin kurum imajı üzerine yapılan bir çalışmada öğrencilerin üniversite seçim kararında üniversitenin kendisinin etkili olduğu, üniversitenin bulunduğu şehrin ve öğrencinin okuduğu bölüm/fakültenin de kararda etkili olduğu ortaya çıkmıştır (15).

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden öğrenci değişim programlarına katılan öğrenciler; bu programların çok faydalı olduğunu belirterek yabancı dil açısından çok önemli olduğunu, üniversitede bu olanağın öğrencilere daha kolaylıkla sağlanması gerektiğini ifade etmişlerdir. Öğrenciler kredi uyumluluğu konusunda daha esnek olunması gerektiğini belirtirken daha fazla ülke ve üniversite ile bağlantı kurulması gerektiğini talep etmişlerdir. Öğrenciler ekonomik alanda sıkıntı yaşadıklarını, hibe miktarlarını yeterli bulmadıklarını, gittikleri üniversitelerde konaklama hizmetlerinden yararlanma konusunda sıkıntılar yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Anketimizin öğrenci görüşleri kısmında öğrenciler, kontenjanların artırılmasını, öğrenci değişim programları konusunda seminer verilmesini ve bilgilendirme yapılmasını, değişim programları kapsamında hibe ve desteğin artırılmasını istemektedirler.

İletişim: Salih Maçın

E-posta: salihmacin@hotmail.com

Kaynaklar

1. Bostrom CA. Diffusion of internationalization in Turkish Higher Education. J. Stud. Int. Educ. 2010;14(2):143-60.
2. Karacan H. Öğrenci değişim programlarının dil öğrenen öğrenciler üzerindeki kültürel ve dilsel hizmetlerinin değerlendirilmesi: Erasmus ve rus dili ve edebiyatı bölümü örneği. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi 2014;23:395-418.
3. Serbest F. Avrupa birliği yükseköğretim programı erasmus ve Türkiye'nin katılımı. Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi 2005;4(2):105-23.
4. Maiworm F. M. Erasmus: Continuity and Change in the 1990s, Eur. J. Educ 2001; 36(4): 459-72.
5. Önder Kasapoğlu R, Balcı A. Erasmus öğrenci öğrenim hareketliliği programının 2007 yılında programdan yararlanan Türk öğrenciler üzerindeki etkileri. Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi 2010;9(2):93-116.
6. Ulusal Ajans, Bologna Süreci Temel Belgeleri, 2019.
7. YÖK (2018b) Erasmus+ programı: genel yapı. <http://www.ua.gov.tr/programlar/erasmus-program%C4%B1> 27.01.2020
8. Mevlana değişim programı. <https://mevlana.yok.gov.tr/temel-bilgiler> 27.01.2020
9. Yılmaz, D. V. Geleceğin diplomatik inşası: kamu diplomasisi aracı olarak Türk yükseköğretimi. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi.2017;5(57), 138-150.
10. Farabi değişim programı. <https://farabi.yok.gov.tr/farabi-degisim-programi> 27.01.2020
11. Button L, Green BB, Tengnah C. The impact of international placements on nurses personal and professional lives: Literature review. J. Adv. Nurs 2005;50(3):315-24.
12. Keogh J, Russel-Roberts E. Exchange programmes and student mobility: Meeting students expectations or an expensive holiday. Nurse Educ. Today 2009;29(1):108-16.
13. Suciş, Popescu C, Ciumageanu Mugur, Buzoianu A. Physician migration at its roots: a study on the emigration preferences and plans among medical students in Romania. Hum Resour 2017;15(6):1-9
14. Ersoy A. Türk öğretmen adaylarının kültürlerarası deneyimlerinde karşılaştıkları sorunlar: Erasmus değişim programı örneği. 25.01.2020. <http://earsiv.anadolu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/1421/14597/14597.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
15. Meriç D, Tokgöz N. Farabi Öğrencilerine göre Anadolu Üniversitesi'nin kurum İmajı: Gelen öğrenciler üzerine bir araştırma. J Higher Edu Sci. 2015;5(2):178-86.